

Rapid castings

Rauta ja teräsvalut

Laadukkaan valukomponentin valmistus
3d-tulostusteknologian keinoin

Jari Viidanoja, Suunnittelupäällikkö
Valun käytön seminaari 2024

Hetitec Oy

- Perustettu 2013
3D-hiekkatulosteiden palveluntarjoajana
- Alihankintujen valujen toimittaja 2018-2019
- Monimateriaalivalimo Tampereella vuodesta 2020 alkaen

Perustettu
2013

Erikoistunut prototyyppien,
varaoisen ja piensarjavalujen
valmistamiseen

Työntekijöitä

35

(9/2024)

Sijainti

Tampere, Suomi

Suunnittelupalvelut

Ohjelmistot:

- Valusimulointi
Magmasoft – 8 cores
- Suunnittelu (CAD)
Siemens NX
- STL-tiedostot
3Datamaster
- Koneistusrataohjelmointi (CAM)
Mastercam
- 3D-skannaus
VXelements

Käytämme
parhaita saatavilla
olevia työkaluja
laaduntuottokyvyn
varmistamiseksi

Hiekan 3D-tulostuspalvelut

3D-tulostus (3 konetta)

- 2 x voxeljet VX2000 hiekkatulostimia
2000 x 1000 x 1000 mm
tulostustilavuus 2000 litraa
- 1 x voxeljet VX1000 hiekkatulostin
1060 x 600 x 500 mm
tulostustilavuus 318 litraa

Furaanihartsin sideainejärjestelmä

Kvartsi- ja keraamihiekka

Valimopalvelut

Maksimi kappalepainot:

- Teräs n. 500kg
- Rauta n. 650kg

Koneistuspalvelut

Okuma MA600 III

- Vaakakarainen työstökeskus, kahdella paletilla.
- Paletin koko 630mm x 630mm, paletille max.1200kg.
- Suurin kappale koko Ø1050 x 1200mm.
- Liikkeet: X1050mm, Y900mm, Z1000mm.

Lämpökäsittely, maalaus ja koneistus

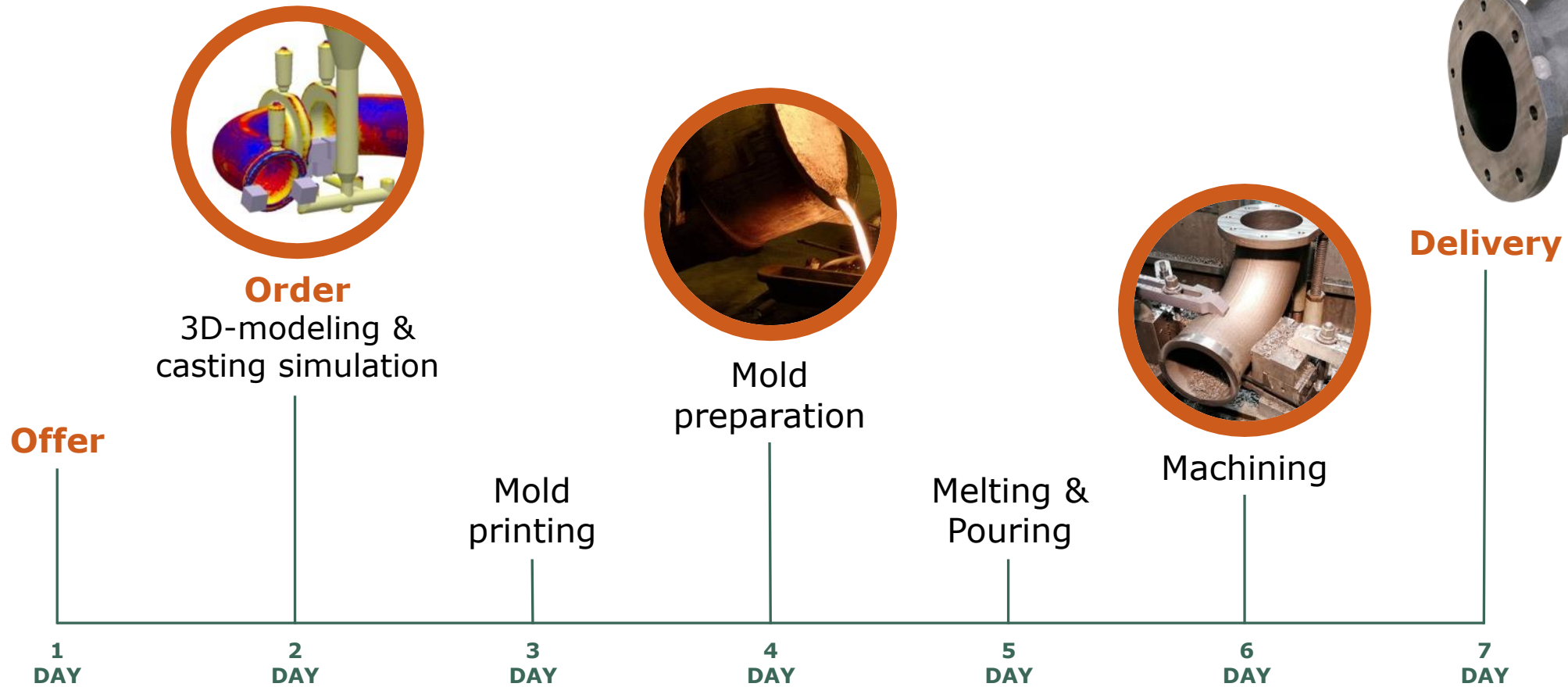
Muut palvelut

Materiaalitutkimukset ja laatu

- Spektrometrianalyysit
- Mikroskopiatutkimukset
- Rikkovat ainekoetukset
- Ultraäänitarkastus (UT)
- Röntgentarkastus (RT)
- Magneettijauhetarkastus (MT)
- Tunkeumanestetarkastus (PT)
- Painekekeet
- 3D-skannaus
- Koordinaattimittaukset (CMM)

3d-tulostusteknologia mahdollistaa koneistetun valukappaleen toimituksen jopa yhdessä viikossa

ISO 9001:2015

Inspecta Sertifiointi Oy

Inspecta Sertifiointi Oy on myöntänyt tämän sertifiikaatin todisteeksi siitä, että

Hetitec Oy, Tampere

laatujärjestelmä on

ISO 9001:2015

standardin vaatimusten mukainen

Sertifiointi kattaa valettujen komponenttien suunnittelun ja valmistuksen.

**Sertifikaatti
myönnettiin
2021-12-16**

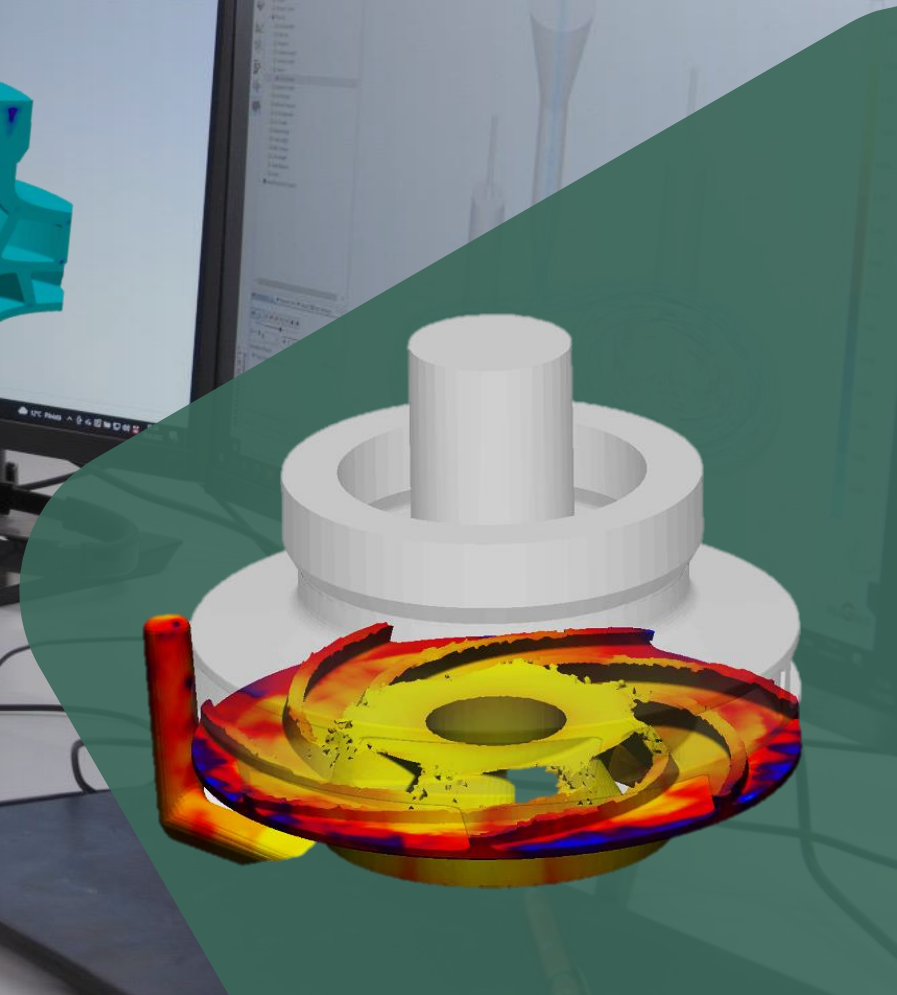
Referenssejä

Nopeuden ja laadun perusta

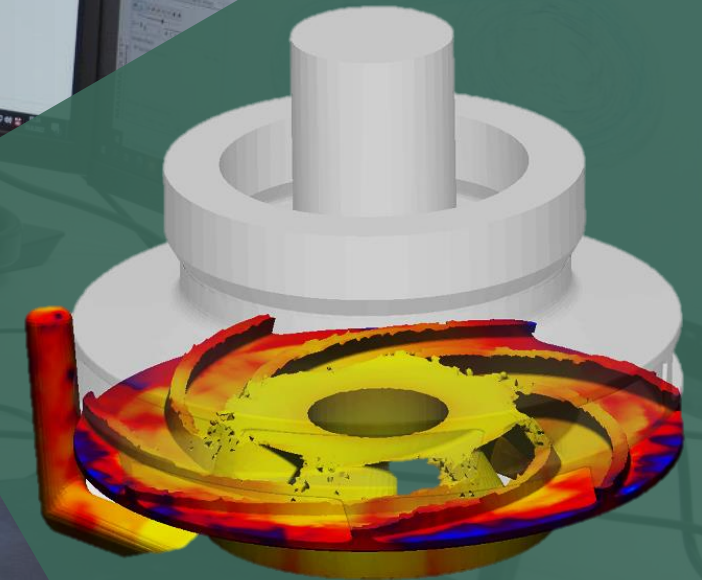
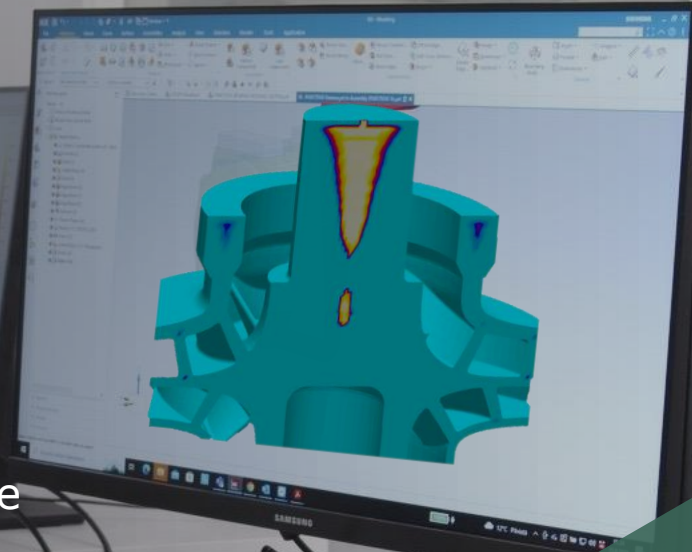
- Prosessi alkaa jo tarjouslaskentavaiheessa
- Valmistettavuusanalyysit ja tuotekehitysyhteistyö
- Jatkuva kehitystyö mahdollistaa:
  - Tehokkaan suunnittelutyön
  - Laadukkaan valmistuksen
  - Entistäkin luotettavamman simulointimateriaalikirjaston

Nopeuden ja laadun perusta

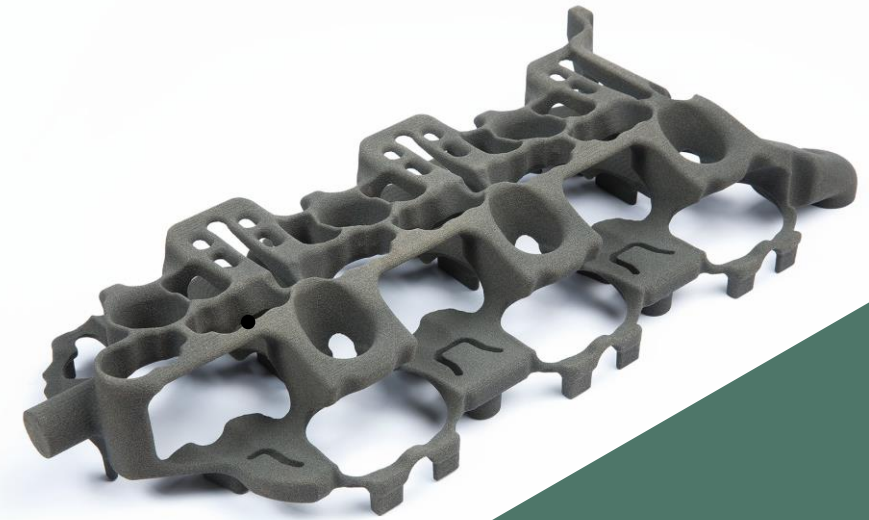
- Valujärjestelmäsuunnittelu & valusimulointi
  - Täyttymis- jähmettymisanalyysit
  - Rautavalujen materiaaliominaisuudet
  - Simulointitulosten katselmoinnit, valuprosessin ymmärryksen lisääminen
- Yksityiskohtainen muottisuunnittelu
  - Ei tarvetta mallivarusteiden valmistukselle
- Havainnolliset tuotannon työhohjeet
- Tuotannon aikainen seuranta, poikkeamakäytännöt sekä korjaavat toimenpiteet osana prosessia.
- 3d-skannaukset ja raportoinnit
- Epävarmassa tilanteessa kokeileminen on nopeaa
- Poikkeaman sattuessa korjaukset ja muutokset ovat nopea totetuttaa

Hiekan 3d-tulostusteknologia lyhyesti

- Yksi sideainekomponentti (happo) sekoitetaan hiekkaan ennen hiekan syöttämistä 3d-tulostimeen.
- Tulostin kerrostaa ohuita hiekkakerroksia printtiboksiin.
- Jokaisen kerroksen jälkeen tulostuspää suihkuttaa hartsin tarkasti niihin paikkoihin joissa hiekan tulee kovettua.
- Tulostusprosessin jälkeen printtiboksi puretaan
  - Kovettumaton hiekka poistetaan
  - Muotin osat puhdistetaan irtohiekasta ja peitostetaan tulenkestävällä maalilla
  - Muotin osat kokoonpannaan muottipaketiksi ja varustellaan.
  - Muottipaketti tuetaan "tukihiekalla" valukuntoon.

Hiekan 3d-tulostusteknologia lyhyesti

3d-tulostaminen on nopea tapa tuottaa mittatarkkoja muotteja metallivaluja varten ja on erittäin hyvä tekniikka monimutkaisten valukomponenttien valmistukseen prototyypeille, nopeisiin varaosatarpeisiin sekä piensarjoille.

Kuinka nopeasti?

Kahden kuutiometrin boksi
(2000x1000x1000) tulostuu 19 tunnissa.

Valujen mittatarkkuus 3d-tulostetuilla muoteilla

- Tulostimen kerrosvahvuus $\sim 0,3\text{mm}$ riippuen prosessista, hiekasta, tulostimesta ja asetuksista.
- Muotin osien kokoonpaneminen vaatii pienet välykset
- DCTG 11 saavutetaan helposti, tyypillisesti mittatarkkuus DCTG 9-10. Erityisjärjestelyin DCTG 8 on saavutettavissa.

Dimensions in millimetres

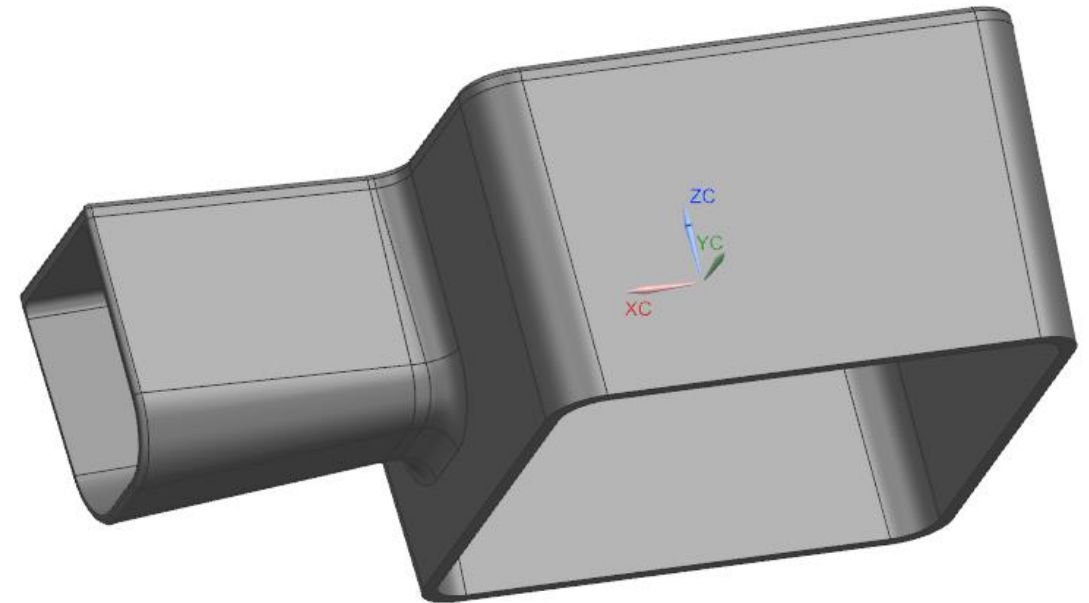
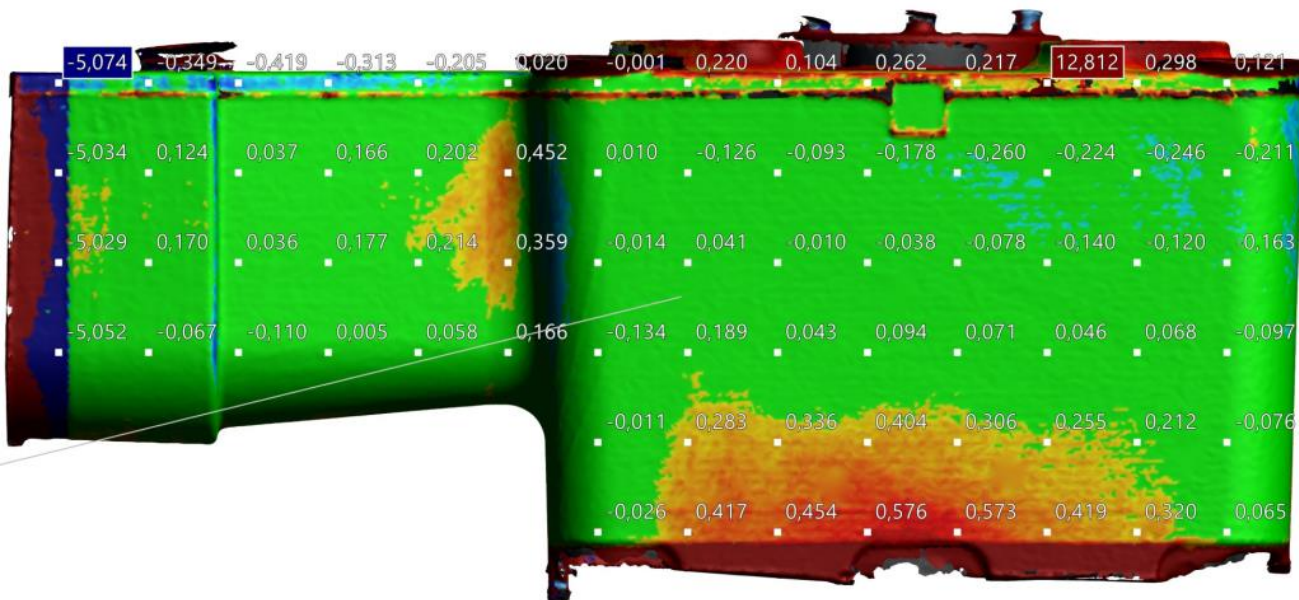
Nominal dimensions related to the moulded part		Linear dimensional tolerance for dimensional casting tolerance grade (DCTG) ^a															
		DCTG 1	DCTG 2	DCTG 3	DCTG 4	DCTG 5	DCTG 6	DCTG 7	DCTG 8	DCTG 9	DCTG 10	DCTG 11	DCTG 12	DCTG 13	DCTG 14	DCTG 15	DCTG 16 ^b
—	≤ 10	0,09	0,13	0,18	0,26	0,36	0,52	0,74	1	1,5	2	2,8	4,2	—	—	—	—
> 10	≤ 16	0,1	0,14	0,2	0,28	0,38	0,54	0,78	1,1	1,6	2,2	3	4,4	—	—	—	—
> 16	≤ 25	0,11	0,15	0,22	0,3	0,42	0,58	0,82	1,2	1,7	2,4	3,2	4,6	6	8	10	12
> 25	≤ 40	0,12	0,17	0,24	0,32	0,46	0,64	0,9	1,3	1,8	2,6	3,6	5	7	9	11	14
> 40	≤ 63	0,13	0,18	0,26	0,36	0,5	0,7	1	1,4	2	2,8	4	5,6	8	10	12	16
> 63	≤ 100	0,14	0,2	0,28	0,4	0,56	0,78	1,1	1,6	2,2	3,2	4,4	6	9	11	14	18
> 100	≤ 160	0,15	0,22	0,3	0,44	0,62	0,88	1,2	1,8	2,5	3,6	5	7	10	12	16	20
> 160	≤ 250	—	0,24	0,34	0,5	0,7	1	1,4	2	2,8	4	5,6	8	11	14	18	22
> 250	≤ 400	—	—	0,4	0,56	0,78	1,1	1,6	2,2	3,2	4,4	6,2	9	12	16	20	25
> 400	≤ 630	—	—	—	0,64	0,9	1,2	1,8	2,6	3,6	5	7	10	14	18	22	28
> 630	≤ 1 000	—	—	—	—	1	1,4	2	2,8	4	6	8	11	16	20	25	32
> 1 000	≤ 1 600	—	—	—	—	—	1,6	2,2	3,2	4,6	7	9	13	18	23	29	37
> 1 600	≤ 2 500	—	—	—	—	—	—	2,6	3,8	5,4	8	10	15	21	26	33	42
> 2 500	≤ 4 000	—	—	—	—	—	—	—	4,4	6,2	9	12	17	24	30	38	49
> 4 000	≤ 6 300	—	—	—	—	—	—	—	—	7	10	14	20	28	35	44	56
> 6 300	≤ 10 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	16	23	32	40	50	64

^a For wall thicknesses in grades DCTG 1 to DCTG 15, one grade coarser applies (see Clause 7).

^b Grade DCTG 16 exists only for wall thicknesses of castings generally specified to DCTG 15.

Valujen mittatarkkuus 3d-tulostetuilla muotteilla

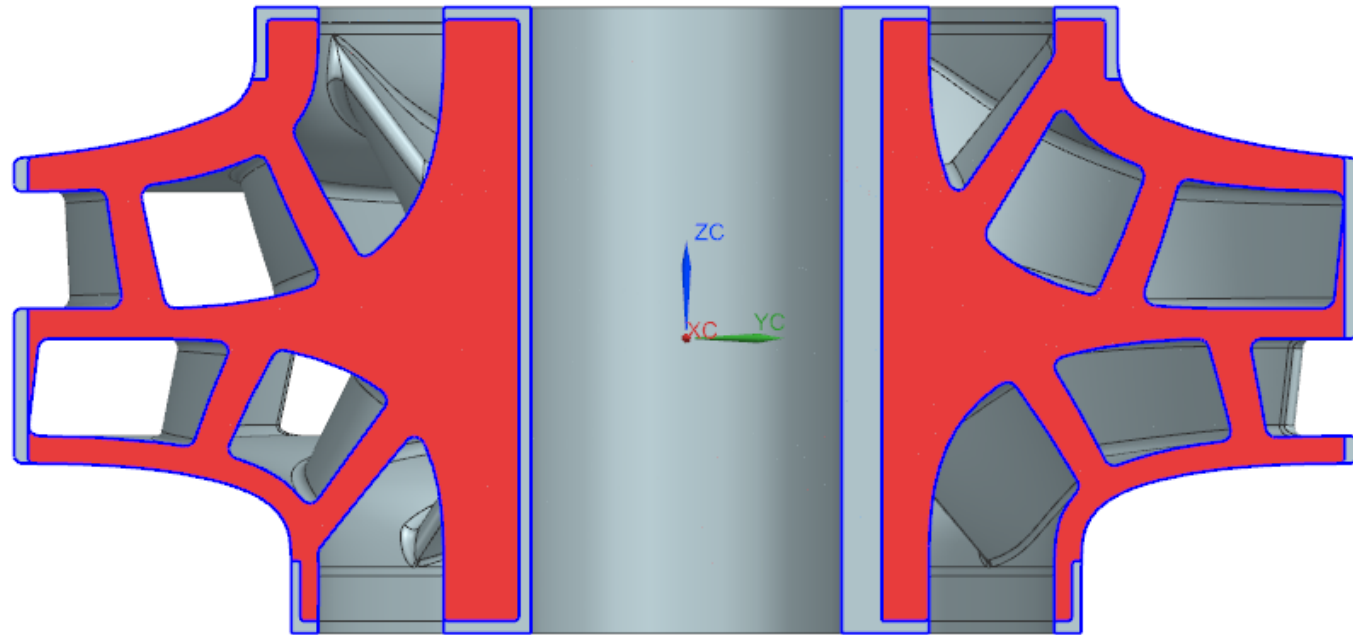
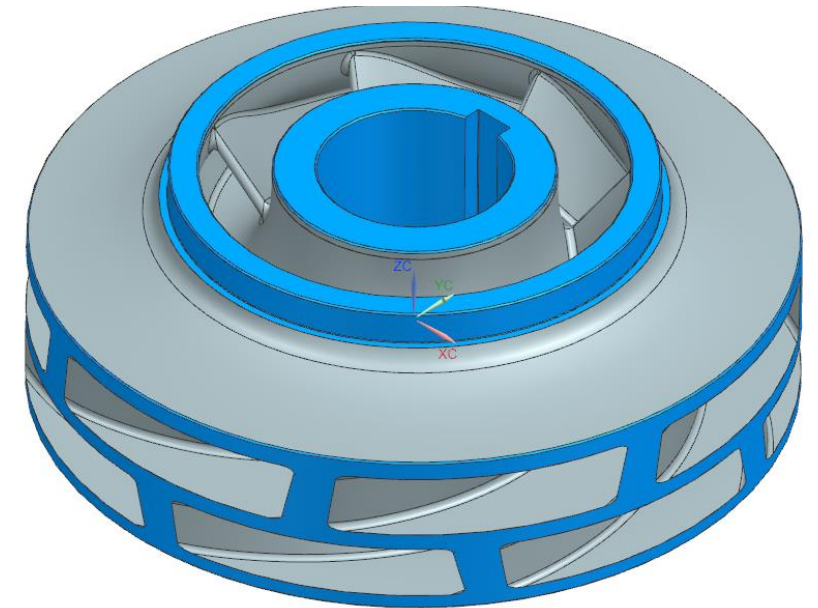
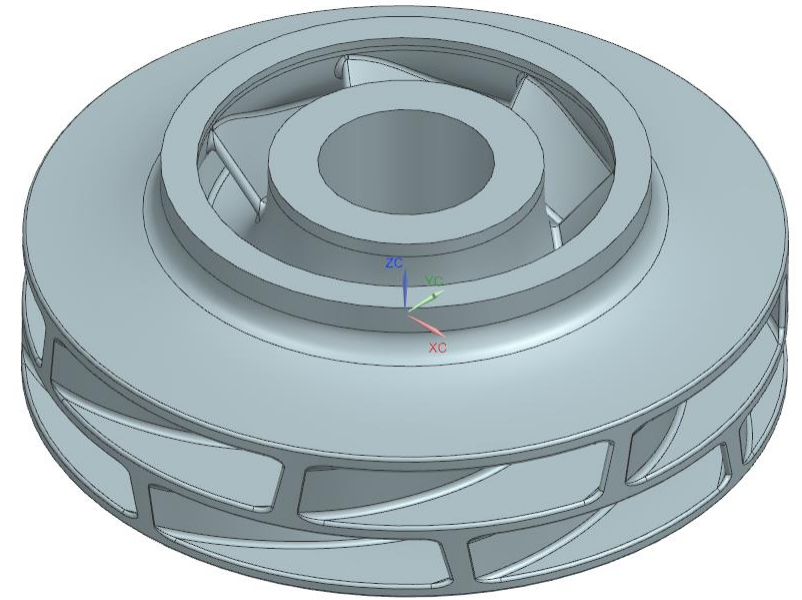
- Muotti on osa tarkkuutta - valukappaleen muodonmuutokset ovat "asia erikseen" - esimerkiksi suorakulmaisen muodot pyrkivät hieman pyöristymään.
- Muodonmuutoksia pystytään kompensoimaan tai rajoittamaan, mutta vaatii yleensä hieman kokeilua.

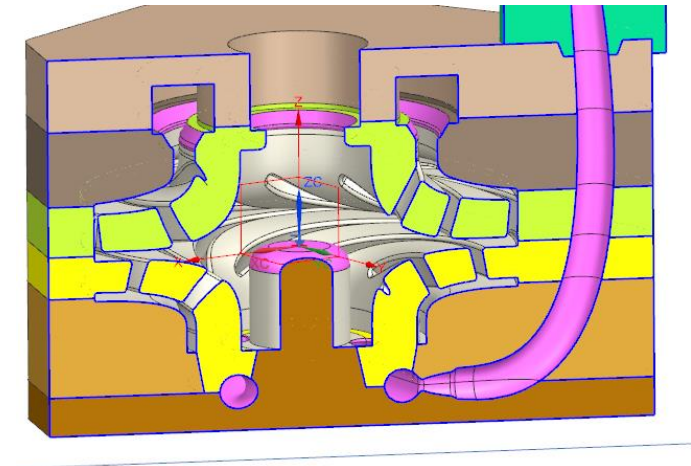
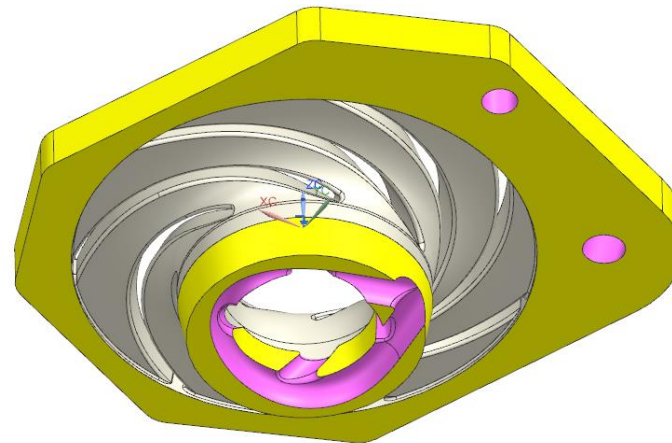
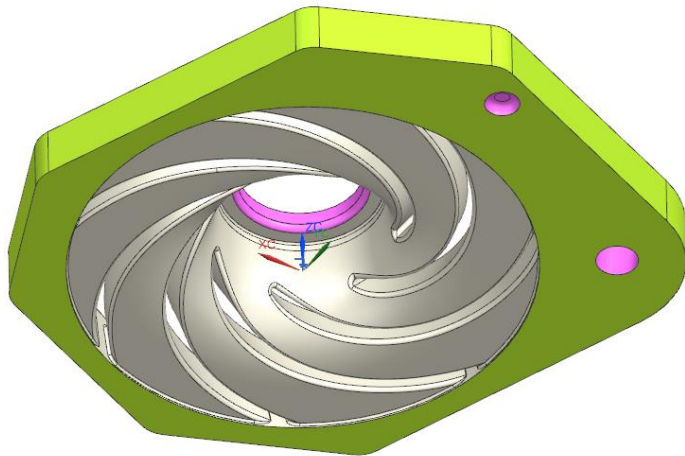
Esimerkki 1

Monimutkainen impellerin teräsvalu
Geometriaa hieman muutettu

Esimerkki 1

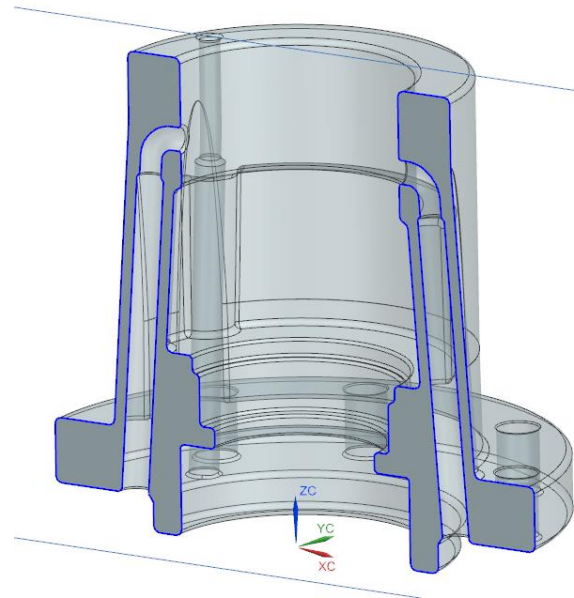
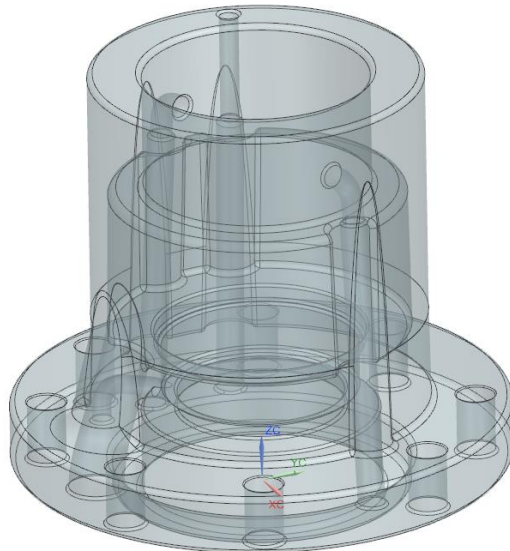
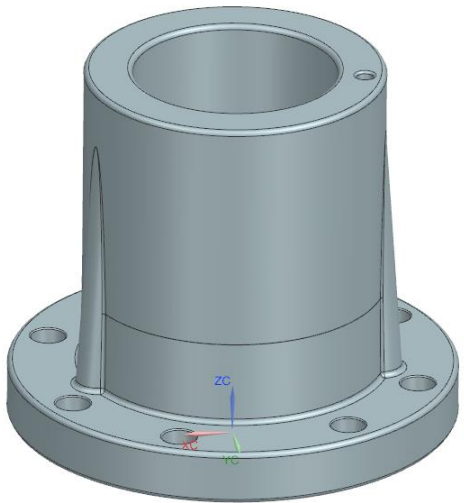
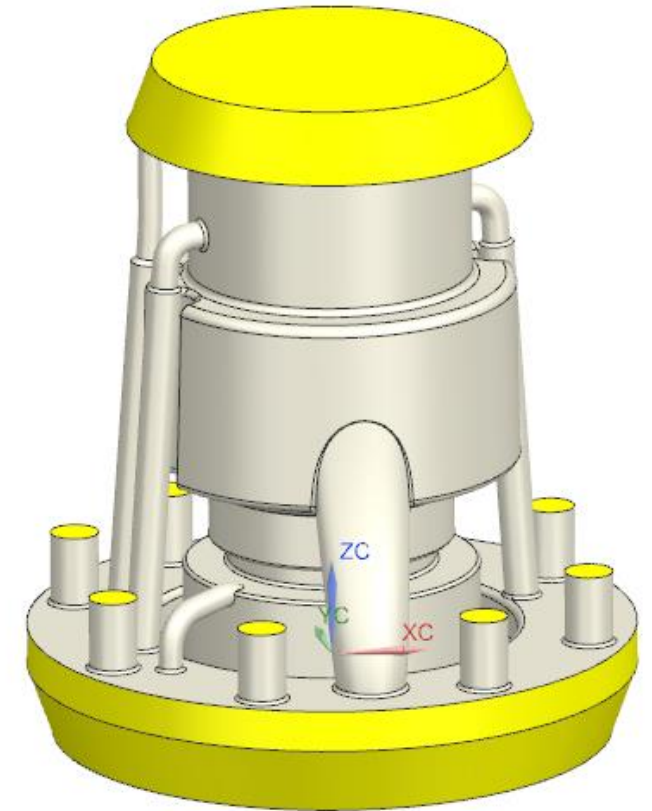
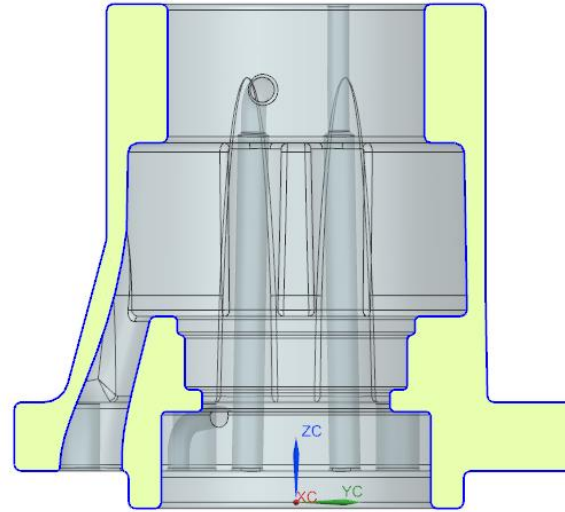
- Perinteisillä menetelmillä sisämuodot tehtäisiin useilla keernoilla, jotka koottaisiin suuremmaksi keernakokoonpanoksi.
- Haasteet:
  - Siipien muodot – Mallivarusteiden- ja keernakokoonpanon suunnittelu
  - Halutun mittatarkkuuden saavuttaminen ja/tai dynaamisen tasapainovaatimuksen täyttäminen.
  - Valukappaleen sisämuotojen puhdistustyö – keernapakettina paljon jakosaumapurseita hankalissa paikoissa.
  - Geometriamuutokset haastava toteuttaa mallivarusteisiin
- 3D-tulostusteknologialla muodot voi toteuttaa helposti vain kahdella muotin osalla. Helompaa, tarkempaa, nopeampaa niin suunnittella, valmistaa, kuin tarvittaessa muuttaa.

Esimerkki 2

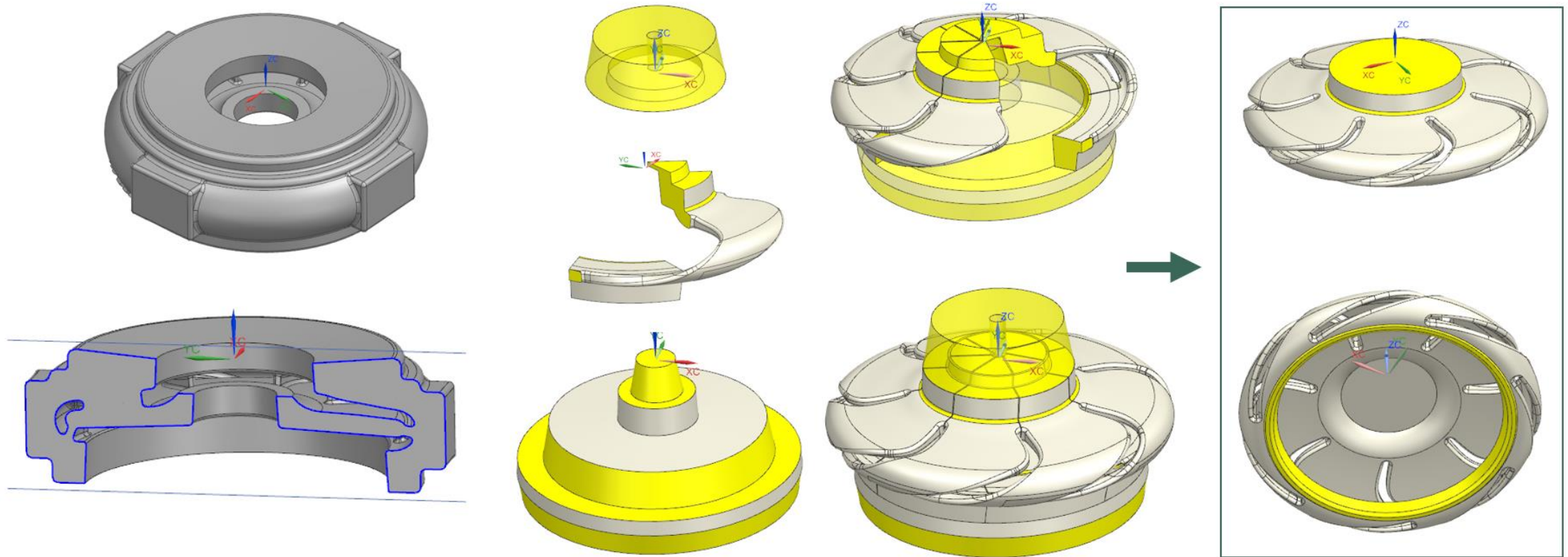
- Monimutkaisten sisäisten kanavien toteuttaminen
- 3d-tulostamalla voidaan helposti yhdistää monimutkaisia keernoituksia, jolla saavutetaan heikkojen muotojen kannalta kestävämpiä ja mittatarkempia ratkaisuja
- Teknologia mahdollistaa myös uudenlaisia vapauksia valukomponenttien suunnittelussa

Esimerkki 3

- Vaikeat keernoitukset ja erittäin ahtaat onkalot

Tämänkin perinteisen 7-osaisen keernapaketin voi korvata yhdellä 3d-tulostekeernalla

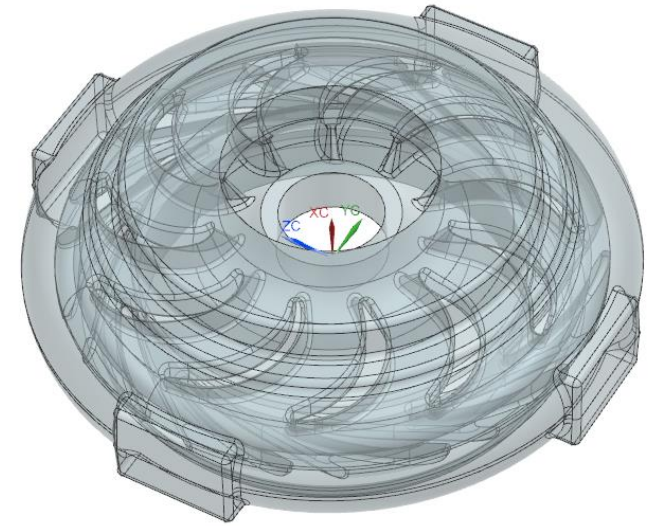
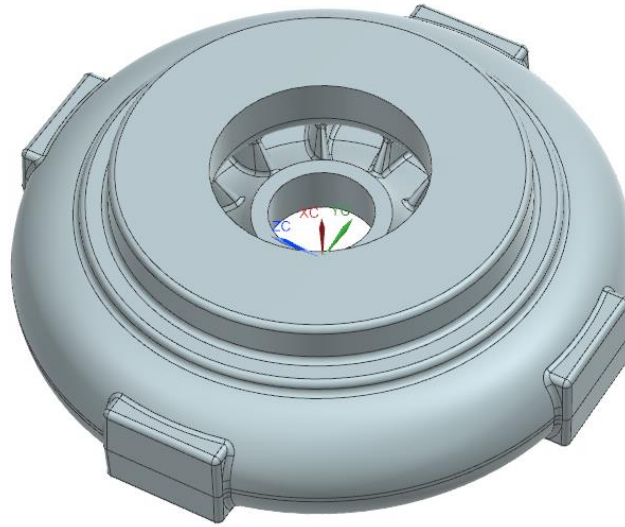
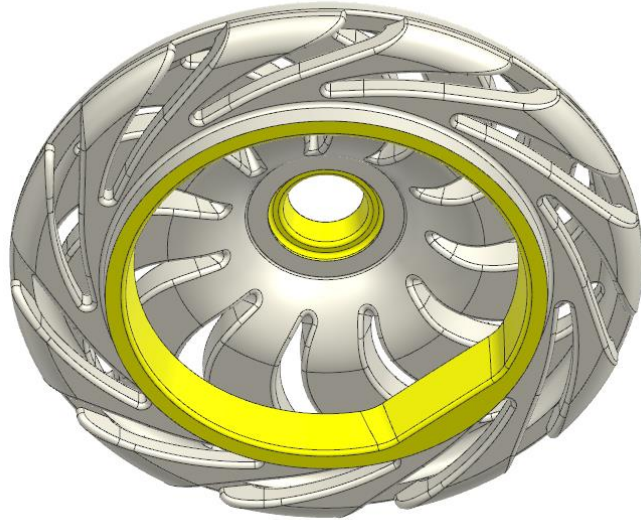
Esimerkki 4

- Topologiaoptimoidut komponentitkin ovat mahdollisia valmistaa valuina 3d-tulostusteknologian keinoin.

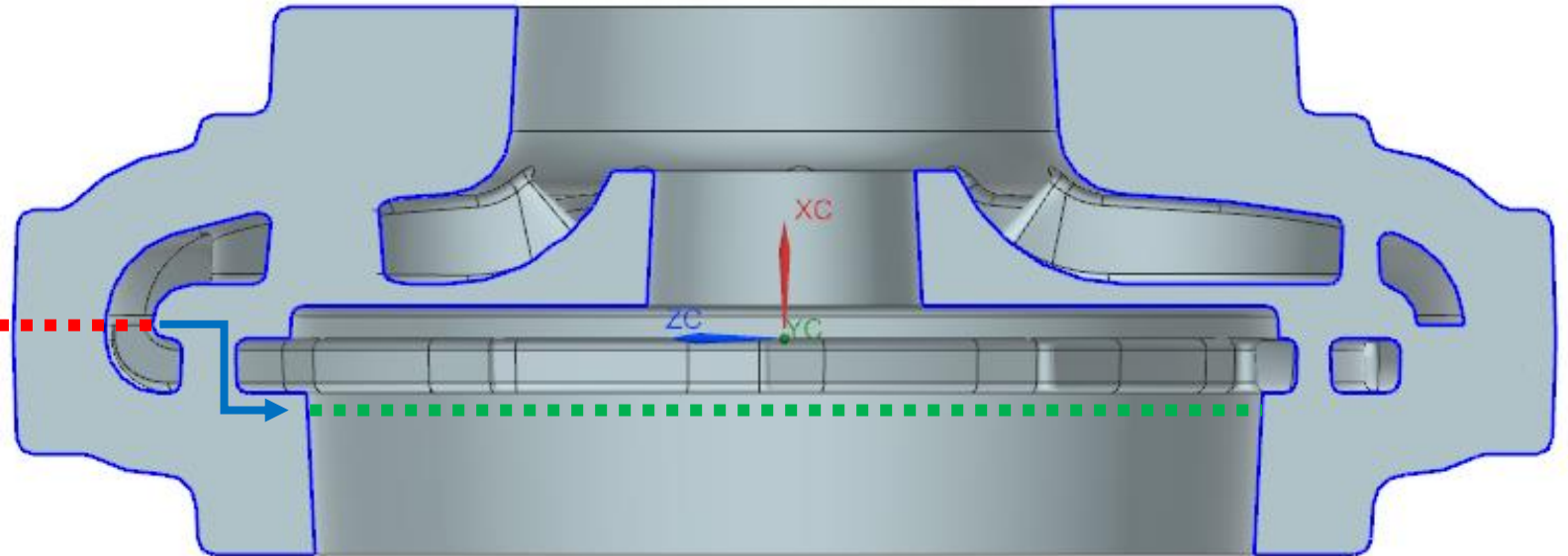
Esimerkki 5

- Erittäin ahtaat onkalot

Vaikea paikka poistaa
kahden keernan välistä
jakosaumapursetta

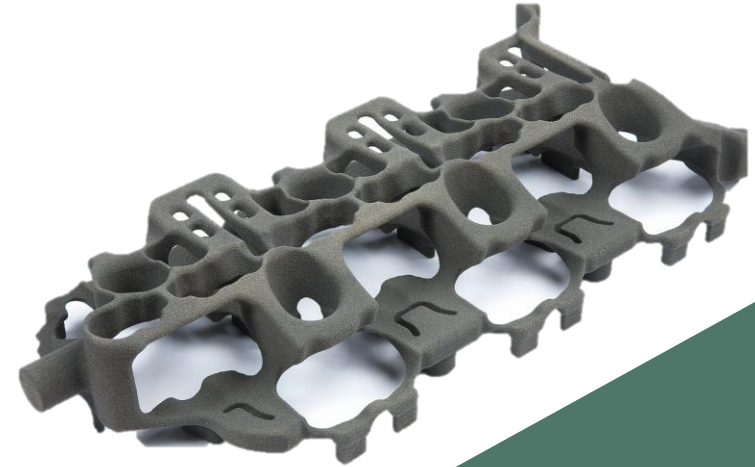
3d-tulostamalla
jakosaumapursee voi
siirtää helpommin
putsattavaan paikkaan

Yhteenveto

- Hetitec valmistaa koneistettuja valukomponentteja nopeasti ja laadukkaasti
- Sujuva ja tehokas yhteistyö, jatkuvasti kehittyvä prosessi, ennakoiva laadunvarmistus, osaava ja kokenut henkilöstö sekä parhaat suunnittelutyökalut ovat nopeuden ja laadun perusta.
- 3d-tulostusteknologia nopeuttaa tuotekehitysvaihetta ja valukomponenttien valmistamista
  - Mahdollistaa myös usean eri version kokeilemisen nopeasti
- Teknologia antaa uusia mahdollisuuksia ja vapauksia valutuotteen, valumenetelmien ja muottien suunnitteluun.
- Muutosten tekeminen ja toteuttaminen nopeaa
- Ei mallivarastoja – muotit tulostetaan tarpeeseen
- Muotin osien yhdistäminen mahdollistaa tarkemman ja kestävämmän kokonaisuuden

Kiitokset!

Yhteydenotot →

hetitec.com

Ville Moilanen (Augsburg, GER)
Founder / Director of Sales
ville.moilanen@hetitec.com
+358 (0) 40 574 0066
+49 (0) 151 231 66857

Heikki Kantola

CEO / Co-owner
heikki.kantola@hetitec.com
+358 (0) 40 513 3724

